

UCHWAŁA Nr / /2022
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 2022 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej naprawy programu ochrony powietrza

Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 547) oraz w związku z art. 9 ust. 2 ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), Sejmik Województwa Opolskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględnia wniosków zawartych w petycji dotyczących naprawy programu ochrony powietrza.

§ 2

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, o którym mowa w §1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do projektu uchwały Nr / /2022
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 2022 r.

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej naprawy programu ochrony powietrza.

Zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 547) przedmiotowa petycja została skierowana do Przewodniczącej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przez Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego, w celu zbadania jej przez Komisję, do której należy badanie petycji składanych przez obywateli i przedstawienie stanowiska w sprawie Sejmikowi Województwa Opolskiego. Następnie Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2022 r. po przeprowadzonej analizie:

a) zgłoszonych w petycji z dnia 4 marca 2022 r., postulatów dotyczących zmiany Uchwały Nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”, tak, aby usunąć z niej wszelkie ograniczenia eksploatacji urządzeń spełniających wymogi ekoprojektu i wykorzystujących jako paliwo stałe odnawialne źródła energii (drewno kawałkowe, pellet, brykiet drzewny). Ponadto zniesienie wszelkich zakazów i ograniczeń eksploatacji kominków i pieców na drewno (biopaliwo stałe), w szczególności miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń spełniających wymogi ekoprojektu.

b) właściwych w sprawie przepisów prawa tj.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz. Urz. UE L 285/10 z dnia 31 października 2009 r.),

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193/1 z dnia 21 lipca 2015 r.),

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.)

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 547),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1159),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 845),
- Uchwała Nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2020 r. poz. 2186),

oraz po zapoznaniu się ze:

- c) Stanowiskiem Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 8 marca 2022 r., Komisja ustaliła, co następuje.

Program ochrony powietrza (dalej jako POP) został przyjęty Uchwałą Nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”. Z uwagi na utrzymujące się przekroczenie PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P, w związku z art. 91 ust 9c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w 2023 roku należy przeprowadzić aktualizację POP. Rozpoczęcie procedury aktualizacji, o której mowa w ww. przepisie zaplanowane jest na koniec bieżącego roku. Szczegółowe wymagania jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych, formę sporządzania i niezbędne części składowe programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych jak również zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Przepisy regulujące użytkowanie miejscowych ogrzewaczy powietrza określa Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Zgodnie z zapisami POP zakaz stosowania kominków ujęty jest w zestawieniu działań krótkoterminowych (dalej jako PKD) dla trzeciego poziomu ostrzegania. Dotyczy on wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego lub ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ w powietrzu. Jako kryterium wystąpienia poziomu alarmowego przyjmuje się wartość stężeń zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. To oznacza przekroczenia poziomu alarmowego wynoszącego 150 µg/m³ dla pyłu zawieszonego PM₁₀ w pomiarach z ostatniej doby;

w prognozach jakości powietrza ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu zawieszonego PM10. W ramach działań operacyjnych podejmowanych w przypadku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego w zakresie pyłu zawieszonego PM10 obowiązuje zakaz palenia w kominkach niebędących jedynym źródłem ogrzewania. Powyższy zapis został wprowadzony jako jedno z przykładowych zadań zaproponowanych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, zgodnie z którym proponuje się czasowy zakaz palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedynego źródła ogrzewania mieszkań w okresie grzewczym. Jednocześnie w POP zaproponowano szereg dodatkowych działań, które powinny się skupiać na ochronie zdrowia mieszkańców, w szczególności osób wrażliwych, do których należą m.in. dzieci i osoby starsze. Jednym z nich jest zakaz stosowania kominków, jednakże zapisy określają, że zakaz nie dotyczy kominków wyposażonych w system dopalania gazów pozostałych podczas spalania drewna oraz nieruchomości, w których kominek stanowi jedyne źródło ogrzewania mieszkania. Zakaz dotyczy wszystkich osób przebywających na obszarze stref, w których został ogłoszony Poziom 3 PKD. W przypadku Poziomu 2 zaleca się nie rozpalać w kominkach. W żadnych z przytoczonych powyżej przepisów nie ma zawartej definicji kominka. Występują jedynie definicje rodzajów miejscowych podgrzewaczy powietrza, które od 1 stycznia 2022 r., zgodnie z zapisami Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, podgrzewacze powietrza muszą spełniać wymogi emisji określone w załączniku Nr 2 przedmiotowego rozporządzenia. Można przypuszczać, iż w ministerialnym rozporządzeniu chodzi o kominki o prostej budowie (bez systemu dopalania spalin) z otwartym źródłem ognia i bezpośrednim odprowadzeniem dymu do komina umożliwiające palenie nie tylko drewnem, ale innymi łatwopalnymi odpadami. Petytor swój wniosek uzasadnia informacją, że w przypadku ogrzewania drewnem powstaje tyle samo dwutlenku węgla ile wchłonęło ono podczas swojego rozwoju, czego rezultatem jest zerowy bilans emisji CO₂. W ocenie Komisji palenie drewnem nigdy nie zachodzi przy wyłącznym udziale CO₂. Zazwyczaj wytwarzane są przy nim również tlenek węgla oraz sadza. Te ostatnie w zależności od ujętej technologii stanowią znaczący lub mniej znaczący końcowy produkt spalania, składający się na część składową niskiej emisji. I chociaż petytor trafnie zwraca uwagę, że zakazy i ograniczenia eksploatacji kominków należy zastąpić edukacją na temat prawidłowego spalania. To z praktyki wiadomo, że nigdy nie osiągnie się jednolitego poziomu świadomości użytkowników kominków i gwarancji zapewnienia poprawnego procesu spalania. W związku

z powyższym, przytoczony powyżej, przykładowy zakaz palenia w kominkach niebędących jedynym źródłem ogrzewania, użyty w PKD ma uzasadnienie. Szczególnie, że nie chodzi o główne źródło ogrzewania tylko użytkowane sporadycznie. Zatem obowiązujący zakaz nie jest uciążliwy dla mieszkańców województwa opolskiego. Jednocześnie w nowelizacji programu ochrony powietrza można przeanalizować, przy założeniu kontynuacji ww. zakazu zastosowanie sformułowań wyłączających miejscowe ogrzewacze powietrza spełniające normy ekoprojektu.

Mając powyższe na uwadze, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględni wniosków zawartych w petycji dotyczących naprawy programu ochrony powietrza.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 547) sejmik województwa rozpatruje petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Zgodnie natomiast z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Sejmik Województwa Opolskiego podejmuje uchwałę w przedmiotowej sprawie po zapoznaniu się z petycją, która wpłynęła do Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 4 marca 2022 r. oraz ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Opolskiego, sporządzonym zgodnie art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r.

W przypadku przyjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego w całości ustaleń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, stanowisko Komisji będące załącznikiem do niniejszej uchwały staje się jednocześnie uzasadnieniem przedmiotowej uchwały.